

RAPPORT C 1991:38

SHK-ärende L-54/91

Rapporten avsänd till luftfartsverket 1991-07-19

Luffartyg, registrering

och typ

Oregistrerad, Firebird M1

Typ av flygning

Markrullning

Tidpunkt för händelsen

1991-07-03 kl 1910

Plats

Norra Sakrisbäcken, S län

Väder

Vind 190□ 9 knop CAVOK, temp/dp 22□/10□ C,
QNH 1027 hPa

Antal ombord

Besättning: 1

Personskador

Lindriga skador

Skador på luffartyget

Totalhaveri

Övriga skador

Inga

Förarens ålder, certifikat

53 år, ej certifikat

Förarens totala flygtid

0 tim

Händelsen har utretts av Statens haverikommission (SHK; S-E Sigfridsson, ordförande, Henrik Elinder, utredningschef). Utredningen har följts av luftfartsverket genom Klas-Göran Bask.

Händelseförlopp

Flygplanstypen är ett tvåaxligt UL-flygplan med flygande canardvinge. Canardvingen är upphängd i framkanten och manövreras med styrspaken genom en länkarm.

Flygplanet hade monterats av föraren själv utan instruktion eller ritning. Föraren avsåg att utföra markrullningsprov med begränsad lättning. Efter ca 150 m rullsträcka lättade flygplanet och steg okontrollerat i en svag högersväng till ca 30 m där det vek sig över vänster vinge och störtade mot marken. Föraren har uppgivit han efter lättningen ej hade möjlighet att manövrera höjdrodret och därmed förlorade kontrollen över flygplanet.

SHK:s utlåtande

Vid SHK:s tekniska undersökning har framkommit att canardvingen monterats omvänt, dvs så att vingens framkant med upphängningspunkter riktats bakåt och dess bakkant riktats framåt. Efter lättningen gav styrsystemet vika till följd av de luftkrafter som påverkade den felvända canardvingen vilket framgår av deformerade detaljer i systemet. Flygplanet blev därmed manöverodugligt.

Haveriet har orsakats av att föraren förlorat kontrollen över flygplanet i samband med lättning.

Till haveriet har bidragit att canardvingen monterats fel.